

Nr 270.

Av herr **Olson** i Göteborg, *angående ändring av skattelagarnas bestämmelser om avdrag för värdeminskning.*

Aktiebolagslagen § 56 mom. 1 och 3 innehåller några för resultaträkningen inom affärslivet grundläggande bestämmelser, däruti föreskrives: »Bolagets tillgångar må ej upptagas — — — över sina verkliga värden — — —» och »osäkra fordringar skola upptagas endast till de belopp, varmed de beräknas komma att inflyta och värdelösa fordringar avskrivnas». Motsvarande föreskrifter återfinnas i bokföringslagen, § 9 mom. 1 och 3. Nu är det en nedslående iakttagelse, att en samvetsgrann affärsman vid tillämpandet av dessa lagrum, vare sig det sker genom en påkallad extraordinär avskrivning å fastigheter och inventarier eller genom avförande ur böckerna av konstaterade övervärden å andra tillgångar eller genom bortskrivande av sådana ombyggnadskostnader, som betingats av driftens förändringar utan att tillföra fastigheterna ett ökat värde, svårigen kan undgå att komma i konflikt med skattelagarna och den tolkning, som plägar givas åt vissa bestämmelser däruti.

Sålunda innehåller kommunalskattelagen § 29 mom. 4 bestämmelse om, att avdrag icke får göras för kostnad för ny-, till- eller ombyggnad av i rörelsen använd fastighet. Det är anmärkningsvärt att begreppet *ombyggnad* härvid har sammanförts med de tydligt värdeökande begreppen *ny- och tillbyggnad*. Industrifastighetens ombyggnad, som tjänar till att lämpa och anpassa densamma efter driftens från tid till tid växlande anspråk, torde som regel bestå av ett nedrivande och ett uppbyggande moment, som tillsammans ej tillföra byggnaden ett ökat värde. Då enligt kommunalskattelagen kostnaden för dylik ombyggnad ej får avdragas vid beskattningen och densamma sålunda enligt denna lags innebörd bör påföras fastighetskonto, vilket måste medföra, att tillgångarna bliva upptagna över sina verkliga värden, är detta sålunda ett exempel på, hur i vissa fall oöverensstämmelse råder mellan aktiebolagslagens och skattelagarnas föreskrifter.

I ett flertal andra fall föranledes otillräckliga värdeminskningsavdrag inom affärsföretag av den vida innebörd, som plägar förlänas det i författningarna synnerligen oklart formulerade begreppet *kapitalförlust*. Kommunalskattelagen säger i § 20: »avdrag vid beräkning av inkomst må ej ske för kapitalförlust» och i § 29 mom. 1, att avdrag från bruttointäkten

av rörelse må göras för förlust, som uppträtt i rörelsen och ej är att hänföra till kapitalförlust». I anvisningarna punkt 8 till § 29 upplyses, att kapitalförlust är förlust, som uppkommer vid sidan av vad som normalt ingår såsom ett led i förvärvsverksamheten. Det är tydligt att denna definition i praktiken måste visa sig otillräcklig såsom vägledning och ägnad att framkalla meningsskiljaktigheter.

Det skulle nu kunna hävdas, att en rörelseidkare bör vara skyldig verkställa behövliga avskrivningar och avföra alla kostnader, som ej medfört värdeökning, oberoende av dessas avdragsgillhet från skattesynpunkt, men det torde ej kunna fränkommas, att en dylik lagtillämpning för den skattskyldige rörelseidkaren måste te sig orättfärdig. Erfarenheten visar också, att i det allmänna medvetandet den uppfattningen rotats, att taxeringsmyndigheternas inställning till avskrivningsfrågorna är normerande och bör tillämpas även affärsmässigt.

Då det sålunda måste betraktas såsom en stor olägenhet att på sätt, som ovan framhållits, olika lagar i sin tillämpning kollidera med varandra, får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att Kungl. Maj:t ville låta utreda, vilka åtgärder som böra vidtagas för att vissa föreskrifter i skattelagarna bringas i överensstämmelse med aktiebolagslagens (respektive bokföringslagens) bestämmelser och för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen må föranledas.

Stockholm den 22 januari 1931.

Erik Olson.